

на 9 в. п. і фінансовій та страховій діяльності – на 8 в. п. Однак, на думку експертів, питома вага тіньового сектору економіки в Україні є набагато більшою за офіційні оцінки – 65 % ВВП.

Тіньова економіка в Україні прогресує на основі таких факторів, як:

- 1) корупція в органах державної влади та місцевого самоврядування;
- 2) слабкість правоохоронної системи;
- 3) недосконала система оподаткування;
- 4) недостатній захист прав власності;
- 5) неякісна система управління державним майном;
- 6) низький контроль за використанням бюджетних коштів.

Таким чином, більшість із зазначених факторів лежать у інституційній площині функціонування економічної системи, тому без зміни норм і правил економічної діяльності скоротити обсяги тіньової економіки неможливо. Механізмами детінізації вітчизняної економіки на сучасному етапі можуть стати:

- реформування національної системи фінансового контролю за здійсненням протизаконної діяльності та вдосконалення системи державних закупок;
- лібералізація дозвільної системи;
- реформування системи управління державним майном та підвищення відповідальності керівництва державних підприємств за результати їх діяльності;
- створення інституту представників митної та податкової служби в зарубіжних країнах для обміну інформацією про оподаткування зовнішньоекономічної діяльності українських суб'єктів підприємництва;
- застосування мінімальних цін на високоліквідні імпортні товари (передусім підакцизні) для розрахунків і сплати податків;
- проведення амністії капіталів.

Зазначені заходи мають поєднуватися з укріпленням правоохоронної системи, перш за все органів слідства та судів, а також з активізацією роботи створених антикорупційних органів. Зважаючи на те, що тіньова економіка та корупція, на якій вона ґрунтується, набули системного характеру, одним з найважливіших факторів, без якого неможливо забезпечити успіх зазначених інституційних змін, є наявність політичної волі до справжніх реформ у керівництва країни.

Одержано 17.04.2019

УДК 355.018(477)

Максим Михайлович ГРИМАЛЯК,

курсант групи Ф2-103 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент Павленко Н. В.

ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Військові дії, що відбуваються на території держави, завжди знищують частину її економічного потенціалу. Внаслідок конфлікту на сході України, наше суспільство стикнулася з чотирма основними видами витрат: людськими,

матеріальними, економічними й екологічними. Вони вимагають постійного моніторингу, оскільки можуть бути взяті за основу при підрахунку розмірів компенсацій після завершення бойових дій.

У 2014 році Україна втратила контроль над частиною своєї економічної території (13,5 %), на якій вироблялось 18 % ВВП України, було зосереджено 25 % промислового виробництва, 25 % вітчизняного експорту. Крім того, економіка тих регіонів, що втягнуті до збройного конфлікту, зазнає постійних прямих втрат:

1) Руїнування промислових об'єктів, частина з яких або фізично знищена, або не підлягає відновленню через особливості технологічних процесів, або націоналізована. До того ж, на Донбасі багато екологічно небезпечних виробництв. Припинення енергопостачання будь-якого коксохімічного заводу бодай на дві години, загрожує викидом коксового газу, заводу «Стирол» – викидом аміаку. Усе це щоденні ризики, ймовірність яких в умовах бойових дій набагато вища і які можуть призвести до вкрай негативних екологічних наслідків.

За попередніми розрахунками Міністерства економічного розвитку та торгівлі, на території Донецької та Луганської областей втрачено близько 80 % економічного потенціалу. Втрата робочих місць сягнула від 50 % для великих підприємств і до 80–90 % для малих і середніх підприємств, що свідчить про майже повну зупинку їх діяльності в зоні конфлікту.

2) Руїнація вугільних шахт: із 95 державних шахт на Донбасі на сьогодні працюють 24.

3) Зниження якості земельних ресурсів через пошкодження їх вибухами бомб, крупнокаліберних снарядів, які утворили воронки.

4) Пошкодження транспортної інфраструктури (дороги, залізничні колії, аеропорти, лінії електропередач).

5) Руїнуванням житлового та комунального фонду, знищення особистого майна громадян.

Окрім того, військовий конфлікт негативно впливає і на загальний розвиток економіки України, яка зазнає втрат через:

1) Зростання військових витрат: за даними офіційних джерел, кожен день війни в Донбасі обходиться в Україні 5 мільйонів доларів США.

2) Зростання обсягів соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам: лише за 2017 р. та I півріччя 2018 р. на це було витрачено 4,1 млрд грн.

3) Погіршення інвестиційного клімату і відповідне зменшення обсягів інвестицій у національну економіку.

В той же час, суб'єкти кримінальної економіки перетворили війну на важливе джерело своїх доходів. З'явилися численні схеми, які дозволяють привласнювати кошти державного бюджету за рахунок фіктивного надання послуг з ремонту та модернізації військової техніки, завищення цін на воєнну продукцію при державних закупівлях. Зріс обсяг контрабанди, як звичайних товарів, так і зброї, з тимчасово окупованих територій.

Таким чином, військовий конфлікт справляє суттєвий негативний вплив на сучасний стан економічного розвитку в Україні. Наслідки цього конфлікту,

відчуваються у всіх сферах життєдіяльності людей, функціонування підприємств, суспільства і держави в цілому.

Одержано 09.04.2019

УДК 17:602.7

Ілля Сергійович КАЗМІРЧУК,

курсант групи Ф4-102 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат філософських наук, доцент Грищенко Н. В.

ПРОБЛЕМА КЛОНУВАННЯ ЛЮДИНИ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

З розвитком науки люди почали все більше замислюватися над моральною межею наукових досліджень. Так, більше 20 років назад, був підписаний «Додатковий протокол про заборону клонування людини до Конвенції Ради Європи "Про права людини та біомедицину", поштовхом для підписання якого стало перше успішне клонування теплокровної тварини – вівці Доллі.

На даний момент науці відомо два типи клонування: *терапевтичне*, яке передбачає отримання стовбурових клітин з ембріону, розвиток якого завершується через 14 днів; та *репродуктивне*, яке передбачає, що істота, яка народилася у результаті клонування повинна стати повноправним членом суспільства та отримати усі права людини, народженої природним способом.

Сьогодні репродуктивне клонування заборонене законом у більшості країн світу, так само як і терапевтичне (крім декількох країн, зокрема Велика Британія та США), оскільки вважається, що легалізація терапевтичного клонування може призвести до пришвидшення переходу його у репродуктивне. Проти легалізації клонування активно виступають велика кількість консервативно налаштованих громад, насамперед релігійних (християнство, іслам). Вони вважають це порушенням звичайного порядку речей, коли людина ставить себе на місце Бога та схиляються до того, що народжену істоту не можна називати «людиною» у повній мірі. З іншого боку буддисти, в особі Далай-лами XIV, висловлюють думку, що клонування «як науковий експеримент має сенс, якщо принесе користь конкретній людині, але його не слід застосовувати там, де у цьому немає необхідності».

На думку противників клонування людини, наука ще нібито не досягла достатнього рівня для успішного клонування людини і внаслідок невдалих спроб можуть з'являтися недорозвинені особи, а також існує вірогідність мутацій таких людей та захворювання різноманітними онкохворобами.

Проте з іншої сторони, ідея клонування має і велику кількість прихильників. На свою користь вони найчастіше приводять такі аргументи:

– клонування органів і тканин буде вершиною можливостей в області трансплантології й травматології; при пересадці таких органів непотрібно буде перейматися за можливе відторгнення органу, або можливі ускладнення